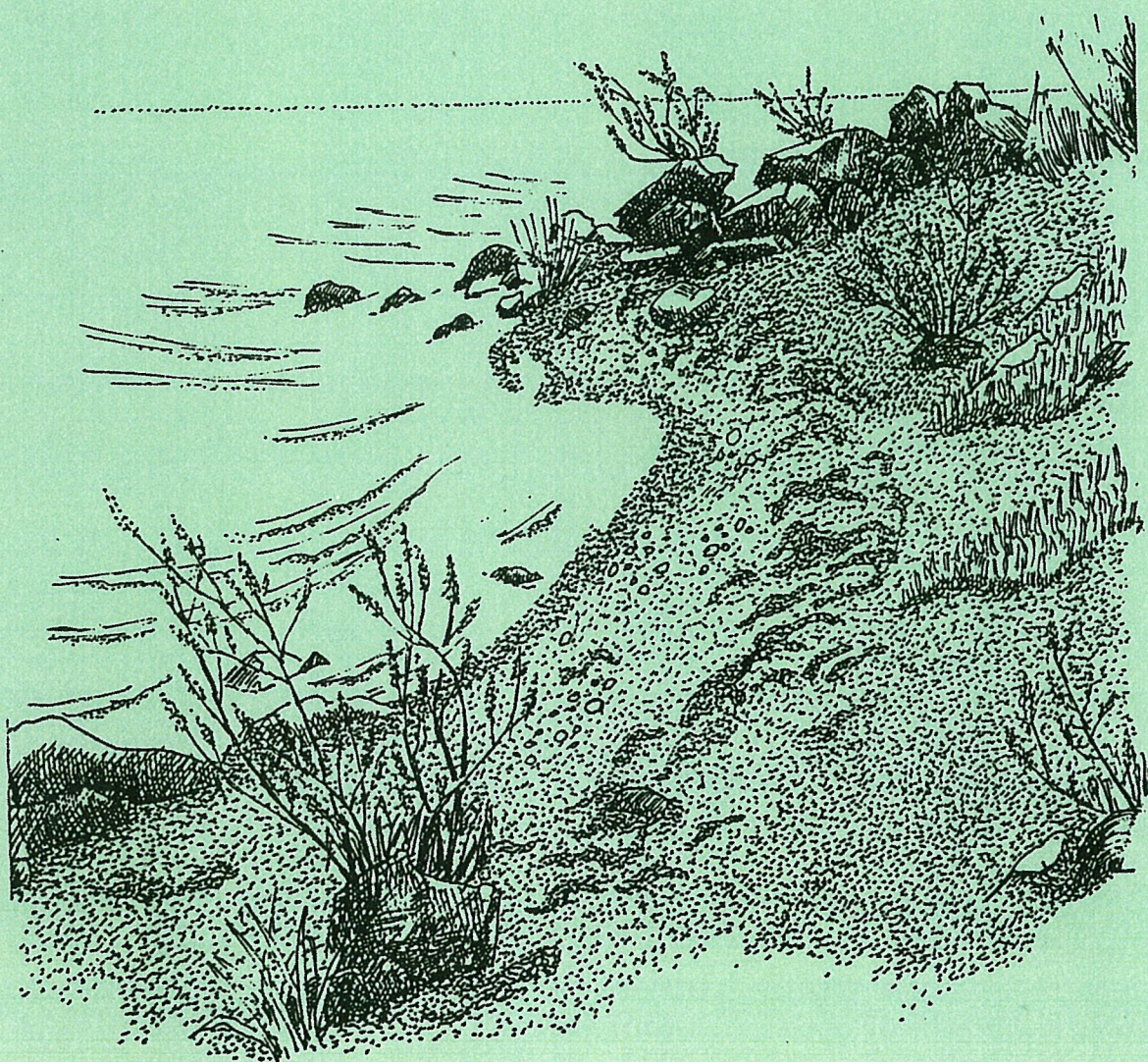


SMIH-Nytt

Nr. 2/1995, vol. 20

*Norsk Bibliotekforening
Spesialgruppen for medisin og helsefag*



SMH 1995

STYRET

Elisabeth Husem, UPSYKIAT - leder
Psykiatrisk Institutt, Biblioteket, Postboks 85 Vinderen, 0319 OSLO, tlf. 22 14 65 90, fax 22 49 58 61

Eldbjørg Nåheim Eien, DIKEMARK - nestleder
Dikemark Sykehus, Medisinsk bibliotek, 1385 Solberg, tlf. 66 90 85 88, fax 66 90 85 18

Marit Stavn, OSLOAKVP - kasserer
Oslo og Akershus vernepleiehøgskole, Biblioteket, PB 372, 1301 Sandvika, tlf. 67 13 90 40, fax 67 13 93 46

Liv-Berit Henschien, RIKSHOSP - sekretær
Rikshospitalet, Medisinsk bibliotek og informasjonssenter, 0027 OSLO, tlf. 22 86 77 71, fax 22 36 47 75

Elisabeth Akre, ND/MED - styremedlem
Diakomhjemmets sykehus, Medisinsk bibliotek, PB 23 Vinderen, 0319 OSLO, tlf. 22 45 16 38, fax 22 45 17 77

Randi Nilsen, ARENDSP - styremedlem
Arendal sykepleierhøgskole, Biblioteket, Sykehusveien 4, 4800 ARENDAL, tlf. 37 02 32 41, fax 37 02 69 64

Ann-Karin Norman, LHMRF - varamedlem
Lillehammer fylkessykehus, Medisinsk bibliotek, 2600 LILLEHAMMER, tlf. 61 27 20 92, fax 61 27 20 39

Kirsti Strengenhagen, NVH - varamedlem
Norges Veterinærhøgskole, Biblioteket, PB 8146 Dep., 0033 OSLO, tlf. 22 96 45 55, fax 22 96 45 31

Pat Floor, TELEMSP - varamedlem
Telemark sjukepleierhøgskole, Biblioteket, PB 1039 Gimsøy, 3704 SKIEN, tlf. 35 52 55 83, fax 35 52 70 22

KURSKOMITEEN

Anne Marie Haraldstad, RIKSHOSP
Rikshospitalet, Medisinsk bibliotek og informasjonssenter, 0027 OSLO, tlf. 22 86 77 69, fax 22 36 47 75

Gunvor Kallevik, SAKERS
Sentralsykehuset i Akershus, Medisinsk bibliotek, 1474 NORDBYHAGEN, tlf. 67 92 83 31, fax 67 92 83 35

Anne Cathrine Munthe, NVH
Norges Veterinærhøgskole, Biblioteket, PB 8146 Dep., 0033 OSLO, tlf. 22 96 45 55, fax 22 96 45 31

SMH-NYTT's REDAKSJON

Wenche Sæterdal, UOD
Det odontologiske fakultetsbibliotek, P.b. 1109 Blindern, 0317 Oslo, tlf. 22 85 20 66, fax 22 85 23 36

Anne Lise Betzenderfer, UMED
Medisinsk fakultetsbibliotek, P.b. 1113 Blindern, 0317 Oslo, tlf. 22 85 10 33, fax 22 85 11 31

Ingrid Kyvik, SAKERS
Sentralsykehuset i Akershus, Medisinsk bibliotek, 1474 Nordbyhagen, tlf. 67 92 83 31, fax 67 92 83 35

Audhild Rapp, UBTØ/RMH
UBTromsø, Avd. realfag og med., Tromsø helsefaghøgskoles bibl., 9037 Tromsø, tlf. 77 64 48 00, fax 77 64 54 75

INNHold:

EAHIL-Nytt	2
Washington	4
Nye bibliotek	7
Regionale høgskoler	14
Skrivestafetten	16
Pasientinformasjon	19
Møtenytt	24
Møtekalender	32

Leder

Himmelen her sør er til stadighet full av mørke, regntunge skyer - men for vår gruppes fagbibliotek ser det lysere ut! I dette nummer presenteres Idrettshøgskolens nybygde bibliotek og det ombygde Odontologiske fakultetsbiblioteket, Veterinærhøgskolen åpner sitt til høsten.

Vi takker alle som sendte sine bidrag i tide - dere som ikke gjorde det, får en ny sjanse i neste nummer - planlagt å komme i løpet av oktober. Da er vi forhåpentligvis også tilbake med 3-spalters trykk - alle «bidragsdiskettene» pådro seg virus denne gangen og kunne derfor ikke brukes til redigering. Bær over med oss, og gled dere over innholdet!

God sommer!

Redaksjonen

Nytt fra Styret

Styret har mottatt brev fra Danmark i forbindelse med den 4."Nordic Conference for Medical Libraries" i København i august. De etterlyser påmeldinger fra Norge og Sverige. Har du/dere ikke meldt dere på ennå? Du oppfordres til å gjøre det nå!

SMH vil gi reisebidrag til en bibliotekar fra Litauen for å delta på konferansen.

Vi vurderer fremdeles en studietur til Litauen, eventuelt neste vår. Hvem er interessert i å bli med?

SMH vil antagelig få sine "hjemmesider" på Internet om ikke lenge. Her gjelder det å henge med i utviklingen!

I år er det Norges tur til å stå ansvarlig for utgivelsen av det nordiske fellesbladet "Sesam". Vi kommer tilbake til innholdet etter møtet i København, og vi forventer bidrag fra dere!

Kurskomiteen kommer med kurstilbud etter sommerferien. Vær så snill å melde i fra om ønsker.

EAHIL-NYTT

Av Elisabeth Husem

Washington

Det er spennende å jobbe europeisk og internasjonalt, og jeg stortrives i EAHIL! Som president er det mye å gjøre, enda en gang sa jeg ja til et verv, uten helt å vite hva jeg gikk til. Men gleden ved å høre til i et europeisk felleskap, ja nærmest en europeisk storfamilie, oppveier langt på vei alt strevet.

Jeg følte dette sterkt da jeg i mai måned i år opplevde en spennende uke i Washington, som deltager på Medical Library Association's 95.årlige møte (MLA95) og den 7th International Congress on Medical Librarianship (7ICML). Dette var mitt første møte med MLA og ICML. Det ble et lærerikt og inspirerende samvær med kolleger fra hele verden. Kongressprogrammet var stort og variert, problemet var å velge i vrimmelen av tilbud. Ikke alt var like lett å forstå, delvis pga av mine sviktende språk-kunnskaper, delvis fordi jeg ikke skjønnte hva de snakket om uansett. Men nettopp frustrasjonen over ikke å skjønne alt, inspirerer meg til å lære mere, både språk og ny teknologi.

Noen av trendene fra vår biblioteks- og informasjonsverden i dag, slik de bl.a. kom til uttrykk på kongressen, fikk jeg med meg: - den veldige utviklingen innen teknologien i våre dager, - Internets utbredelse og utnyttelse, - bibliotekarens rolle i i forandring, og - nye brukergrupper i bibliotekene, hvor et av stikkordene var "consumer health information"..

Med den rivende utvikling som foregår innen vårt yrke, blir behovet for informasjon, opplæring og diskusjon helt nødvendig. Mye av dette kan sikkert gjøres som selvstudium foran en PC, men fremdeles tror jeg på den menneskelige kontakt og betydningen av å møtes og å snakke sammen "live". Et personlig kontaktnett er nyttig og hyggelig. Gleden av å møte "gamle" kjente er stor når man er ute og reiser, og da kommer jeg tilbake til mine innledende ord om en europeisk "familie". Etter 8 år som medlem av EAHIL, er "familiekretsen" etterhvert blitt stor, og nye "familiemedlemmer" kommer stadig til. DU er også hjertelig velkommen!

EAHIL-aktiviteter i 1995-96

Først ut er et EAHIL-symposium i Praha, 19.-21.september i år. Her har man en enestående sjanse til å kombinere et spennende faglig møte med opplevelsen av en skjønn gammel by, rik på kunst og kultur. Tema for symposiet er: "Library cooperation in the era of electronic technology". Det er ennå ikke for sent å melde seg på.

Neste store EAHIL konferanse blir i september neste år, i Coimbra, Portugal, som vel de fleste vet. Coimbra er en liten og meget hyggelig universitetsby, en av de eldste i Europa. Den ligger litt inn i landet, mellom Lisboa og Porto, ca 2 timers togreise fra Lisboa. Herlig klima, spesielt for oss med tilsynelatende evig vinter, hvit eller grønn. September sies å være den beste sommermåneden dernede. Igjen en fantastisk kominasjon av nytte og glede, det kan aldri oppveies av en PC, hvor mye du enn surfer rundt i verden via Internet.

Den 8."International Congress of Medical Librarianship" blir i London i år 2000, integrert med EAHILs toårige konferanse og British Health Libraries Group's årlige møte. Se egen annonse annet sted i bladet.

EAHIL/SMH og Litauen

I forrige nummer av SMH-Nytt kunne vi lese om de elendige forhold som ble Litauen Library of Medicine i Vilnius til del. På vegne av EAHIL, ble det sendt et brev til Litauens president, med kopi til statsminister, helseminister, etc, i Litauen, dessuten kopi til en rekke departementer og institusjoner i Norge og andre land i Europa. Direktøren for biblioteket var tilstede i Washington og kunne fortelle at brevet høyst sannsynlig hadde hatt virkning, de var foreløpig ikke kastet ut av sine lokaler. Men fremtiden var fremdeles uviss. Brevet er nå også lagt ut på Internet, og det er kommet reaksjoner fra personer og institusjoner ute i verden som ønsker å reagere. Kanskje blir raksjonene så mange og sterke at biblioteket får lov til å bli. Det skulle dessuten bare mangle!

Møtenytt**MLA og 7ICML-konferansen i Washington D.C. 4-12. mai 1995**

En kort rapport og et forsøk på å formidle noen av de utallige inntrykk ...

Av Liv-Berit Henschien og Anne-Marie Haraldstad, Rikshospitalet

Dette var årets begivenhet for medisinske bibliotekarer! Ingen tvil om det. Derfor var det nokså nedslående at så få fra våre kanter deltok. To viktige konferanser ble arrangert etter hverandre, den amerikanske og den internasjonale - og stedet var Washington - med NLM lik i nærheten! Forventningen var stor. Konferansene ble holdt på et av de store konferansehotellene i byen, hvor også de fleste av oss bodde. Meget praktisk og tidsbesparende med alt på ett sted, også utstillingen! I forkant av konferansene ble det i løpet av 2 dager holdt ikke mindre enn 25 heldagskurs og 14 halvdagskurs som spente over et stort faglig område. Litt for enhver smak både for den nye og den mer erfarne i faget. Tilbudet var enormt på alle måter, programmet alene var på hele 100 sider, og den tilhørende proceedings på over 400! Så her gjaldt det å orientere seg! Og det gjorde vi også hele tiden, travelt vandrende mellom elegante møterom med et øye i programmet og et på klokken. Det var ikke like lett å velge fra den rikholdige menyen. Det er vanskelig å få oversikten og trekke hovedlinjer når det gjelder et sånt gigant-opplegg, men dette er et lite forsøk.

MLA-programmet bestod av 4 hoved Plenary sessions hvor lokale kjendiser holdt et foredrag over et emne. Et par av disse var det en sann opplevelse å høre, bl. annet etter sigende en av USA's media yndlinger som trollbandt forsamlingen i en time med over emnet Health care and global communication. Deretter begynte seksjons-programmene og program for spesielt interesserte grupper. Utstillingen ble åpnet med festivitas, og her kunne man innta frokost og begi seg hele dagen hvis man orket.

Det var også Lunch and Learn, lunsjmøter arrangert av forskjellige leverandører etc. som over en matbit presenterte sine siste nyheter for gamle og nye kunder.

Skal man prøve å trekke noen hovedlinjer, så er stikkordene teknologi, nettverk, Internet og bibliotekarenes forandrede situasjon. Det var også en god del fokusering på helseinformasjon og pasientinformasjon, det elektroniske bibliotek, biblioteket uten vegger, Internet-verktøy, fulltekst-databaser, medisinsk informatikk, opplæring og utdanning, computer-assistert læring.

MLA-konferansen var vel kanskje den mest mat-nyttige med en god del praktisk-rettete leksjoner når det gjaldt systemer og databaser. Der fantes også en god del foredrag av typen: »Creating a world wide web home page for a medical library», «Building a virtual medical library», «Has technology changed our image?» Et begrep man skal merke seg er Evidence-based decision making som forutsetter databaser med analysert, sammenliknet materiale, practice guidelines, clinical trials osv. Et eks. her er Cochrane-basen som publiserer forskningsoversikter, systemic reviews, fremfor primærforskning. Den vil vi komme til å høre mer om.

På den internasjonale konferansen deltok ca. 700 personer fra hele verden. Her bidro folk stort sett med forskjellige ting fra sitt eget land, men hovedtrekkene var meget de samme. Mange av foredragene var av typen: « Hvordan gjør vi det her, hvilken

teknologi har vi og hvilke ressurser kan vi bidra med?» Noe av det sosiale programmet bød på valgfritt besøk på NLM eller Library of Congress. Hele konferansen ble avsluttet med en flott mottagelse i den kanadiske ambassaden, en av de flotteste i USA.

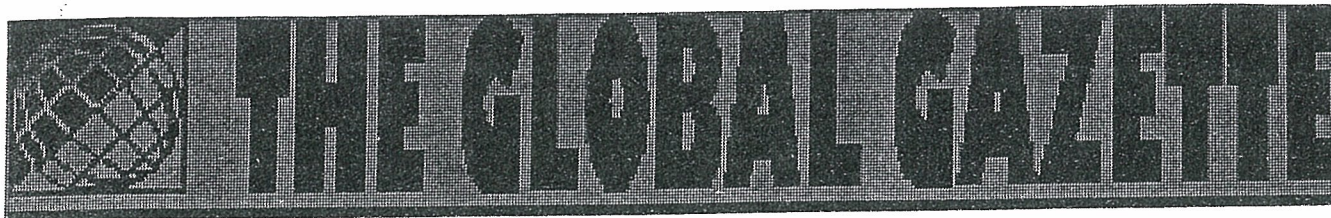
Noen betraktninger til slutt:

Følelsen man sitter igjen med er et (yrkes)liv i stadig forandring. Det er en stund siden verden var rimelig oversiktlig og forutsigbar. Biblioteket har ikke lenger vegger som avgrensner det fra utenverden - Internet har sprengt alle vegger og åpningstider. Og hva gjør dette med oss som yrkesgruppe? Forandringen er allerede kommet, og vil kontinuerlig presse på og utfordre i stadig nye sammenhenger. Den største forandringen nå er den digitale revolusjon og Internet med World Wide Web i særdeleshet. Vi kan ikke lukke øynene for dette og tro at vi kan fortsette å drive bibliotekene våre på tradisjonelt vis. Den viktigste forandringen er allikevel den som skjer mentalt: «All you need in this new universe is a new mind». NLM og utdanningsinstitusjonene er opptatt av bibliotekarens endrede rolle, og dette avspeiles i pensum og videreutdanningsprogrammer. Begrepet «medical informatics» dukket opp i mange sammenhenger, et fag som har elementer i seg både fra medisin, EDB og informasjon, en meget matnyttig kombinasjon å møte dagens og morgendagens utfordringer med. Bibliotekaren er en «knowledge manager» som ivaretar informasjonen, og gjør den tilgjengelig ved å tilrettelegge gode grensesnitt. Det innebærer også at undervisnings-, instruktør- og konsulentsiden av yrket blir mer fremtredende, bl. a. ved å gjøre brukeren mer selvhjulpen, med «a guide on the side»-undervisning. Når bibliotekarer også forsker på egen profesjon, vil man oppnå den etterlengtede endringen i bibliotekarers image: at bibliotekarens rolle også knyttes til teknologi.

Fra medisinsens verden har vi lenge vært kjent med uttrykket «publish or perish». Med dette i bakhodet smaker vi på det nye (?) som ble presentert: «Demo or die». Biblioteket må henge med i den tekniske utviklingen for ikke på sikt å bli utradert fra org.kartet.

Vi utfordres til å ta ledelsen over den nye teknikken og knytte den til biblioteket - »leadership is our only choice». Vi fikk mye å tenke på. Men vi må heller ikke glemme at vi er medlemmer av en internasjonal yrkesgruppe som arbeider under høyst forskjellige forhold, men likevel skal bidra med utmerket service og våre «traditional skills».

Avslutningsvis siterer vi Dr. Masy's (en av hovedforeleserne fra Plenary session) definisjon av Medical librarianship: «It's the art and science of organizing knowledge of health and disease and making it accessible and useful for problem solving - that's medical librarianship!» Godt sagt!



Issue No. 8

Friday, May 12, 1995

NEWS FROM THE 95TH ANNUAL MEETING OF THE MEDICAL LIBRARY ASSOCIATION
AND THE 7TH INTERNATIONAL CONGRESS ON MEDICAL LIBRARIANSHIP

Converge on London In Five Years' Time

In a world of shifting foundations, where the breathtaking pace of change has become a cliché, it is a rare luxury to be able to forecast where you will be and what you will be doing in five years' time. And it is a luxury that my colleagues and I invite you to indulge in, as we introduce to you the 8th International Congress (8ICML), which is scheduled for London during June in the year 2000. To give the event maximum impact, we will be putting together an integrated, tripartite conference which will combine the **International Congress** with the biennial conference of the **European Association for Health Information and Libraries**, and with the annual meeting of the **British Health Libraries Group**. Individually, each of these conferences is a compulsive professional and social occasion, and we are hoping to combine their collective strengths into something worthy of this unique opportunity for us to show off Britain and its medical libraries.

We have chosen Convergence as our theme. It is a risky business trying to find a theme that will be relevant and interesting five years hence but we expect to be able to cluster together several interesting sub-themes. To give but three examples:

- ▶ the convergence of different professional groupings as technology draws together the functions of librarian and information worker, of researcher, of publisher, of online service;
- ▶ the convergence of the different technologies and systems for the delivery of information: networks, online systems, CD-ROMs and library automation systems are becoming ever more complementary and accessible by the typical medical library;
- ▶ international boundaries are of diminishing importance to medical librarians and to

our users, and if the past two years' growth in the Internet are followed through then we are heading for a truly global network of medical information services.

Putting together a conference on this scale is a daunting business, and more than once my colleagues and I have harboured the unworthy wish that someone else's bid had been successful. We have already been working on 8ICML for more than a year, and the further along the road we get, the clearer it becomes that five years will barely be enough time to get everything done. But dispelling the occasionally gloomy periods has been the realisation that we have three very considerable blessings:

- ◆ first and foremost we can call upon the wisdom and experience of the Washington organisers, who have already been of immense assistance and are ready to provide us with a comprehensive hand-over manual;
- ◆ we also have the wholehearted cooperation and participation of our colleagues in the UK and in Europe, which will ensure that our plans are grounded in sensible reality;
- ◆ and last but not least, many of the practical worries have been set aside by the (UK) Library Association's welcome decision to take on the administrative side of the event and to put at our disposal the expertise of their full-time conference unit.

With this support the volunteer organisers will have the freedom to concentrate on the programme, on ancillary events and on ensuring that everything is in place to give participants the most enjoyable time. We will be paying particular attention to making it easy for you to combine your conference attendance with an inexpensive holiday, either in Britain or in one of our European neighbours.

For ICML coming to London will be a return to its roots, since the first Congress took place there in 1953. That first meeting was made possible by the generosity of the Wellcome Trust, and we are very pleased that continuity has been maintained by the presence of the Trust's Librarian among the Converge's organisers.

In closing this short introduction, I can do no more than urge you to buy a five-year calendar and be sure to write in June 2000 as the time when you take your opportunity to Converge on London for the professional experience of a lifetime.

David W. C. Stewart



10 gode råd ved biblioteksprosjektering

- 1) Utarbeid et detaljert, let forståelig byggprogram.
- 2) Sørg for å bli med i planleggingsgruppen
 - helt i forprosjektstadiet, hvor bibliotekets plassering og størrelse avgjøres.
- 3) Ha minst 3 argumenter parat for hver av følgende punkter:
 - hvorfor biblioteket må ha en sentral plassering,
 - hvorfor biblioteket tar stor plass og
 - hvorfor biblioteket skal være på ét plan.
- 4) Få innredningsplan vedtatt før endelig prosjektering skjer.
- 5) Sørg for at lysplanen i taket er i harmoni med innredningen.
- 6) Vær forutseende vedr. antall el-uttak og deres plassering.
- 7) Sørg for at alle avtaler i planleggingsfasen skjer skriftlig (også om detaljer).
- 8) Følg opp på om avtaler blir overholdt.
- 9) Utarbeid tidsplan og fordel den til alle involverte parter.
- 10) Kontrollér lokalene under byggingen minst én gang i uken.

BCI NORGE A/S PB 228 SENTRUM N-0103 OSLO
TLF: 63 80 20 44 FAX: 63 80 20 66

UT AV GYMSALEN - INN I BIBLIOTEKET

av Anne-Mette Vibe
Avdelingsleder ved Norges Idrettshøgskoles bibliotek.

Det lyder nesten utrolig, men bøkene og tidsskriftene på Norges Idrettshøgskole er for første gang plassert i et ordentlig bibliotek. De siste 15 årene har de 60.000 bøkene og 450 tidsskriftene fristet tilværelsen i en gymnastikksal. Riktig eksotisk og miljøriktig har det vært, med ribbevegger og basketballkurver som naturlig ramme om bokstammen. Arbeidsmessig imidlertid ganske uholdbart, med tett luft, åpent kontorlandskap, og intet skille mellom lesesal og bibliotek.

Biblioteket startet samtidig med Idrettshøgskolen i 1968, og livet før gymnastikksalen ble tilbrakt i to knøtt små rom som opprinnelig var tenkt som lesesal/garderobe.

Det nye stedet er blitt et kongerike i sammenlikning. Biblioteket åpnet sine dører 16. mars i år, med 600m² netto flate og 100m² til magasin i underetasjen. Her er god hylleplass også for fremtiden, eget AV-rom, og kontorplasser til de 5 faste ansatte. Plasseringen er sentral, idet biblioteket opptar størstedelen av 1. etasje i Idrettshøgskolens nye undervisnings- og forskningsbygg. På samme plan ligger studieavdelingen, og i de to etasjene over er de to faglige instituttene plassert. Biblioteket ligger derfor meget gunstig til for å betjene 130 ansatte og 450 studenter.

Strategisk planlegging

Planleggingen av et bibliotek foregår både på makro- og mikronivå, og det vil være umulig ikke å se feil og unnlattelsessynder under prosessen når man ser seg tilbake. I det store og hele har vi imidlertid fått det slik vi ville ha det. Dette skyldes, ved siden av en velvillig ledelse på Høgskolen, en detaljert planlegging kombinert med det rette engasjement.

Nestleder Hege Underthun hadde det daglige ansvaret for gjennomføringen av prosjektet. Som hovedansvarlig i biblioteket ble undertegnede satt inn på banen ved økonomiske avgjørelser eller behov.

Et nytt UF-bygg med tilhørende bibliotek hadde vært på ønskelisten i så mange år at ingen trodde lenger det skulle bli virkelighet. Et revidert romprogram for bygget fra 1985 viste at bibliotekets arealbehov var 600m². Det siste rombehovet for biblioteket var utarbeidet i 1990, og viste at vi trengte 810m², her inkludert kontorer til de ansatte. I rombehovet ble det lagt vekt på at vi ved siden av å betjene personale, studenter og lånere utenfra, også er ansvarsbibliotek for idrett.

Første halvår i 1991 skjedde det plutselig: KUF ga klarsignal til å bygge UF-bygg på NIH. SBED (Statens bygge- og eiendomsdirektorat) hadde ansvar for utbyggingen, og firmaet Pran & Torgersen sto for den arkitektmessige biten. Da byggetilbudet kom, var bibliotekets areal kuttet ned til 580m² eksklusive magasin. Den viktigste tabben var at kontorene til alle ansatte utenom biblioteksjefen var uteglemt. Argumentet som lå i luften var at hva skulle damene i biblioteket med egne kontorer, de satt jo i skranken allikevel. I starten av prosjektet var også bibliotekets plassering bestemt. Den flotteste delen av første etasje, den store, buete kurven

med vinduer hele veien, var allerede satt av til lesesal. Dette var kanskje udiskutabelt på grunn av kravene til lys.

Fra 1991 var biblioteket med på hele planleggingen, i samarbeid med arkitekter, SBED, og BCI som bibliotekkonsulent. En nyttig erfaring etter prosessen, er at det er viktig å ligge litt foran ved detaljplanleggingen. Vi tror at vi er med hele tiden, at vi får tilbakemeldinger på alt vi gjør og reelle tidsfrister. Dette stemmer ikke. Det kan gå lang tid uten at noe skjer, og plutselig får man beskjed om en stor avgjørelse på kort varsel. Da er det nettopp viktige å ha god oversikt, slik at man kan ta slike lynraske avgjørelser.

Under selve byggingen er det faktisk ønskelig å gå opp hver dag og se hva som gjøres. Uteblir man en dag, er det plutselig kommet opp en vegg som ikke står på planene eller utstyr til EDB i de gale rommene. Det kan være vanskelig å omgjøre slike byggefeil, fordi det tar så mye tid og penger.

Det er viktig å understreke at vi hadde god tid i forhold til andre biblioteksutbyggere. Fire år tok det fra startskuddet gikk til vi åpnet de nye dørene. Det betyr også fire år i enslags unntakstilstand som det er godt å være ferdig med. "Nei, dette må vi vente med å engasjere oss i til det nye biblioteket er ferdig", ble en innarbeidet regel. Uhellet ville at vi fikk BIBSYS-overgang samtidig med innspurten av flyttingen. Denne overgangen er imidlertid langt enklere enn en flytting.

Økonomi

Man kan ikke snakke om strategisk planlegging uten å komme inn på økonomi. Man må vite når de økonomiske avgjørelser tas, og handle deretter.

Vi oppførte oss som Idrettshøgskolens udisiplinerte avdeling da vi hyret BCI som konsulenter fra første stund. En avgjørelse vi aldri har angret. Konsulenthonoraret måtte vi selv betale, fordi vi ikke hadde fått velsignelse til å trekke inn konsulenter så tidlig. Det er imidlertid viktig å samarbeide med en ekspert på biblioteksinnredning, og ikke nøye seg med generelle arkitekter.

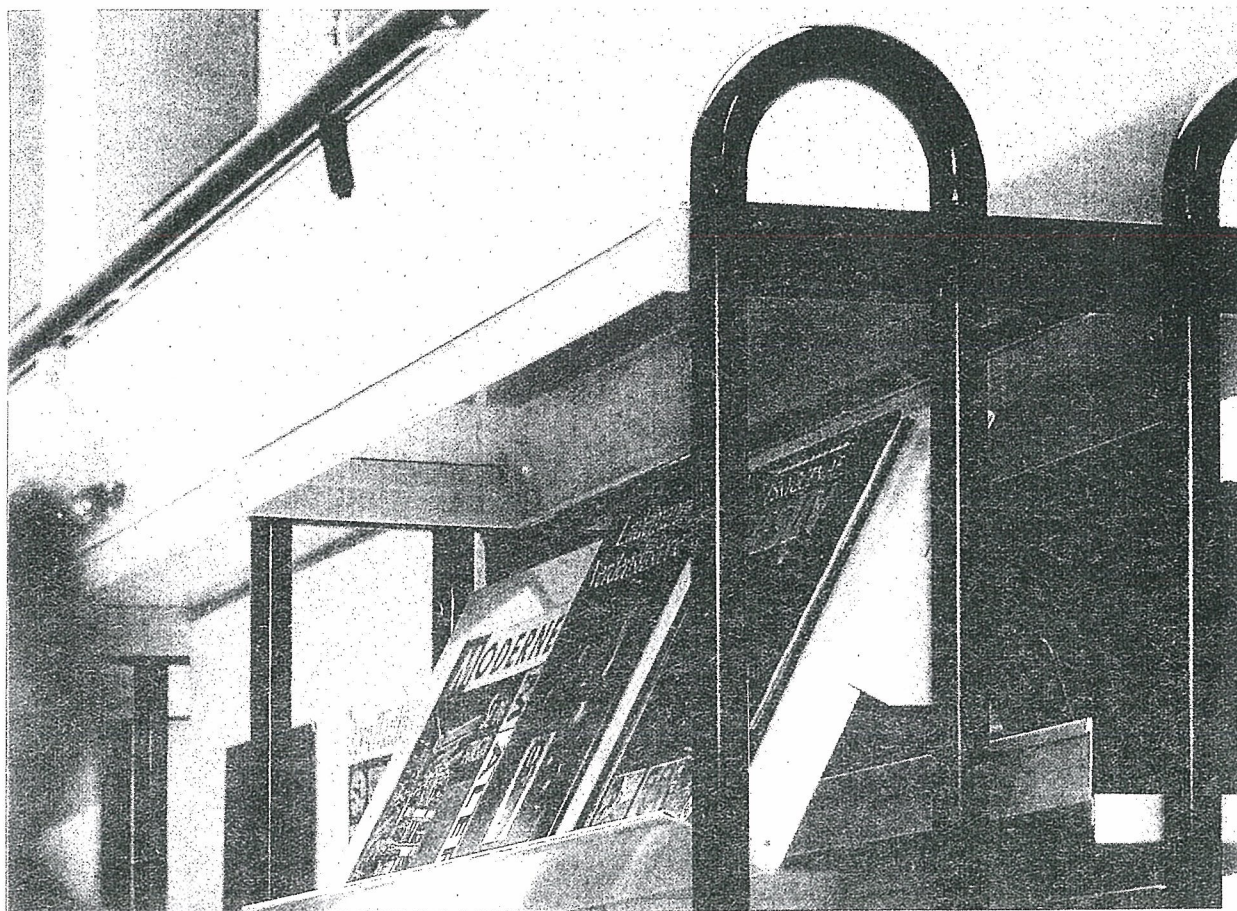
Da de økonomiske rammene for UF-bygget ble vedtatt i styret, hadde vi detaljerte økonomiske behov for biblioteket. Rammene som ble vedtatt var tilfredsstillende.

Den tredje økonomiske fasen var da innredningen var gått ut på anbud, og det lå på bordet forslag fra 3 forskjellige firmaer inkludert BCI. Avgjørelsen skulle foretas lynkjapt, på nesten under en uke. Da var det viktig at vi hadde full oversikt over priser og materialer, og at vi kunne reise rundt å se på de innredningene som ble tilbudt.

Vi stengte biblioteket i 3 uker minus en dag, og kan altså ønske alle velkommen til å se våre nye lokaler. Vi er, i det store og hele, usedvanlig godt fornøyd med resultatet.



NORGES IDRETTSHØGSKOLE



Det nye biblioteket ble tatt i bruk 16/3 1995 og betjener 130 ansatte og 450 studenter.

Brutto m2:	800 m2	Ansatte personer	7
Netto m2:	600 m2	Antall årsverk	6
Antall bind i utlån:	40.000		
Antall bind i magasin:	20.000		
Antall tidsskrifter:	450		

Hjelpemidler: CD-rom, div. On-line databaser, MF, 2 bruker-terminaler og AV-fasiliteter.

Innredning: BCI Norge A/S
 Inventar: BCI stålreoler type ARC i hvit/blå farger.
 Pris: Kr. 1.040.000,- inkl. mva., frakt og montering svarende til kr. 1.300,- pr. m2

Norges Idrettshøgskole

Sognsvn. 220 · P.B. 40 Kringsjå · N-0807 Oslo

Tlf.: 22-18 56 00 · Fax: 22-23 42 20



UNIVERSITETET I OSLO

Det Odontologiske fakultetsbibliotek



Det nye biblioteket ble tatt i bruk 23/3 1995 og betjener 250 ansatte og 350 studenter.

Brutto m2:	450 m2	Ansatte personer	6
Netto m2:	225 m2	Antall årsverk	5
Antall bind i utlån:	20.000	Studentbetjener	4
Antall bind i magasin:	16.500	(0,3 årsverk)	
Antall tidsskrifter:	357		

Hjelpemidler: CD-rom i nettverk, Internet, 4 brukerterminaler. En avdeling av biblioteket ved Preklinisk odontologi på Blindern er betjent to dager i uken og to studentbetjentene har sin tjeneste der.

Innredning: BCI Norge A/S
 Inventar: BCI møbler og treereoler i bøk med hvite stålhyller.
 Pris: Kr. 420.000,- inkl. mva., frakt og montering svarende til kr. 933,- pr. m2

Odontologisk fakultetsbibliotek i nye lokaler

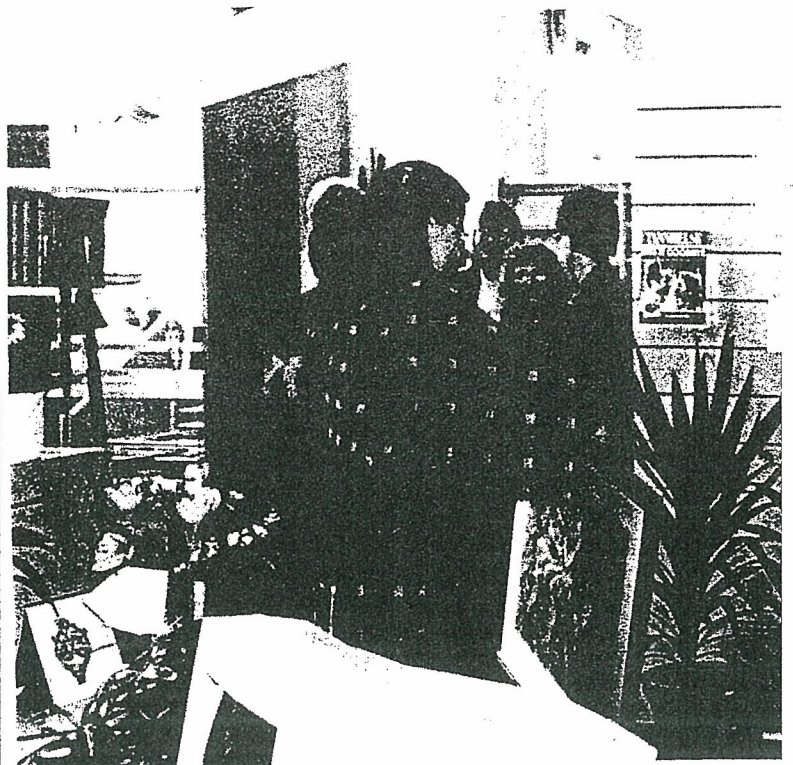
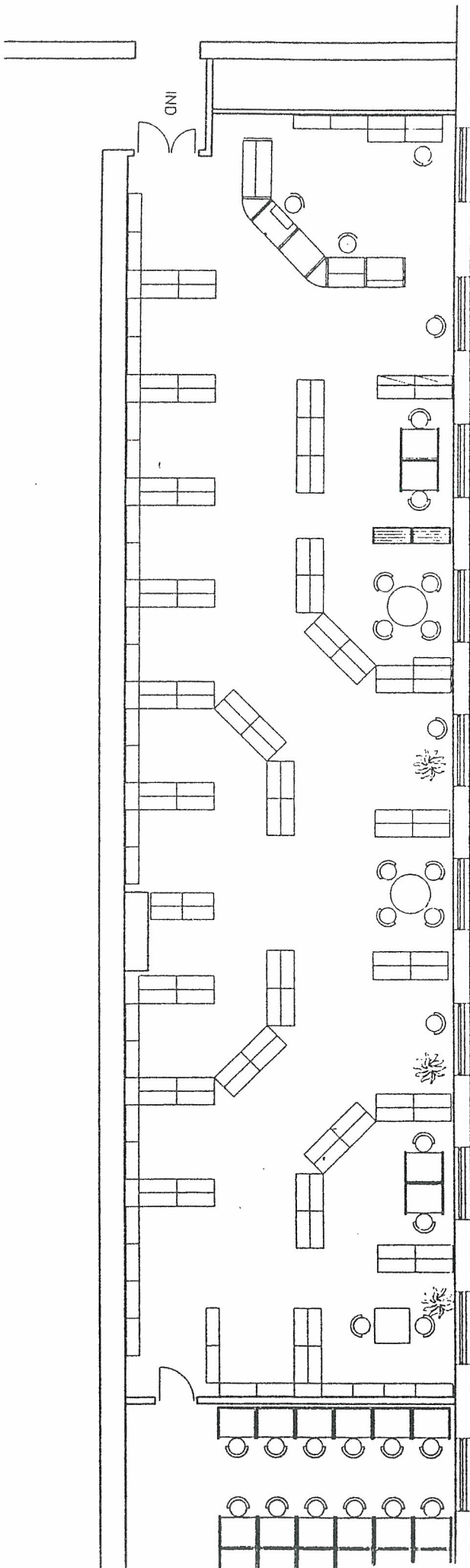
Torsdag 23 mars åpnet Det odontologiske fakultetsbiblioteket sine nye lokaler i Geitmyrsveien 69.

Etter mange års trangboddhet i uhensiktsmessige og nedslitte lokaler var de ansatte både stolte og glade over endelig å kunne vise fram et lyst, romslig og moderne bibliotek til de mange innbudte gjester, blant annet fra fakultetet og UB.

Fakultetets dekan, Ingeborg Jacobsen, og overbibliotekar Jan Erik Røed, markerte den høytidelige åpningen ved å kutte hvert sitt silkebånd; henholdsvis brunt for å markere den faglige tilhørighet, og rødt for å markere den organisatoriske tilhørighet. Båndene ble kuttet med en for anledningen spesiallaget kniv.

Foruten de mange varmende og rosende ord vanket det også blomster og andre gaver, bl. a. en serigravi av Thorstein Rittun, gitt av UBs ledelse.

Fakultetets ansatte og de mange frammøtte studenter uttrykte glede over å kunne ta i bruk de tidsmessige, velutstyrte og innbydende lokalene.



Elisabeth Sundholm mottar et flott bilde som vil pryde veggene i biblioteket.

Regionale høgskoler**NYTT FRA HØGSKOLEN I BERGEN**

Av Bente Tveito

Høgskolen i Bergen (HiB) er den tredje største av de nye høgskolene i Norge. Den har i alt ca. 450 ansatte og ca. 4200 studenter. HiB består av følgende 6 gamle høgskoler som er slått sammen til en:

Bergen Ingeniørhøgskole
Bergen Lærerhøgskole
Bergen musikkonservatorium
Fysioterapihøgskolen i Bergen
Haukeland helsefaghøgskole
Bergen helse og sosialhøgskole

I dag er HiB delt inn i 8 avdelinger fordelt på 6 forskjellige studiesteder. Hvert studiested har sitt eget bibliotek. Samlet har bibliotekene over 110.000 bind og nærmere 1200 tidsskrifttitler. Alle bibliotekene, med unntak av musikkonservatoriet, har i løpet av høsten 1994 konvertert sine bøker over til BIBSYS. Biblioteket - Møllendal har i tillegg tatt i bruk BIBSYS' modul for periodika.

Fra 15. august 1994 har Kaya Irgens vært ansatt som hovedbibliotekar ved høgskolen. Hun er plassert i høgskolens fellesadministrasjon. Der har hun nær tilgang til både rektor, prorektor, direktørsjiktet samt FOU-leder, IT-leder, internasjonal leder og informasjonsleder. Hun deltar fast på utvidete ledermøter og stabsmøter. Vi har opplevd det som positivt og viktig å ha en hovedbibliotekar som er plassert i fellesadministrasjonen.

På avdelingsnivå har det vært en utfordring å utvikle godt samarbeid med fagmiljøet på den enkelte utdanning. Vi må være flinke å benytte de formelle og uformelle kanaler som kan sikre en god dialog med avdelingene nå som den formelle rapporteringen går opp til hovedbibliotekar og ikke ut på den enkelte avdeling.

I februar hadde alle ansatte ved bibliotekene i HiB på seminar. Vi diskuterte virksomhetsplan, årsplan, og sist men ikke minst kvalitetssikring av våre tjenester. Vi er seks forskjellige bibliotek med seks forskjellige forhistorier som i dag skal fungere utad med et enhetlig og likeverdig tilbud til våre brukere. For å få dette til å fungere har vi lagt ned mye arbeid i en håndbok for kvalitetssikring av biblioteksdriften. Første utgave av "Bibliotekshåndboken" er i disse dager klar til trykking og vi regner med at den vil bli et viktig arbeidsredskap for oss framover.

Som det kommer fram av oversikten nedenfor så dekker tre av bibliotekene ved HiB helsefag. Disse bibliotekene er dessverre lokalisert på tre forskjellige steder i Bergen. Det har vært planer om å samlokalisere alle helsefagutdanningene i Bergen, men det er svært usikkert hva det blir til. I mellomtiden har det også vært snakk om å samle hele høgskolen under ett tak, men det blir evt. ikke før inn i år 2000.

Nedenfor lister jeg opp de forskjellige bibliotekene som finnes ved HiB og viser hvilke avdelinger de dekker:

Biblioteket - Haukelandsbakken

Haukelandsbakken 45, 5009 Bergen. Tlf.: 55 595566 Fax: 55 595580

Bibsyskode: HiB/HAUK

Betjener Avdeling for helse og funksjon

Sykepleierutdanningen

Radiografutdanningen

Biblioteket - Møllendal

Møllendalsveien 6, 5009 Bergen. Tlf.: 55 595669 Fax: 55 298364

Bibsyskode: HiB/MØLL

Betjener Avdeling for helse og funksjon

Ergoterapiutdanningen

Fysioterapiutdanningen

Biblioteket - Nordnes

Haugeveien 28, 5005 Bergen. Tlf. 55 573874 Fax: 55 900011

Bibsyskode: HiB/NORD

Betjener Avdeling for sosialfag, helse og miljø

Biblioteket - Nygård

Lars Hillesgt. 34, 5008 Bergen. Tlf.: 55 573506 Fax: 55 573524

Bibsyskode: HiB/NYG

Betjener Avdeling for elektro, data og kjemi

Avdeling for realfag, økonomi og transport

Avdeling for konstruksjon og prosess

Biblioteket - Landås

Landåssvingen 15, 5030 Landås. Tlf.: 55 595860 Fax: 55 595809

Bibsyskode: HiB/LAND

Betjener Avdeling for pedagogikk og samfunnsfag

Avdeling for kunstfag og kommunikasjon

Avdeling for realfag, økonomi og transport

Biblioteket - Musikk

Lars Hillesgt. 3, 5015 Bergen. Tlf.: 55 573421 Fax: 55 323033

Betjener Avdeling for musikk



Skrivestafetten**ULLEVÅL SYKEHUS
MEDISINSK BIBLIOTEK**

Av Grethe Waage

Et lite tilbakeblikk...

Den spede begynnelse til dagens moderne medisinske bibliotek på Ullevål fant sted i 1916 da all litteratur (bøker og tidsskrifter) av interesse for alle avdelinger ble samlet på ett sted i medisinsk bygning. I 1924 sto det nye administrasjonsbygget (Tårnbygningen) ferdig, og biblioteket fikk plass i tårnets 3. etasje.

I 1947 ble den første sykehusbibliotekaren ansatt for å etablere en tidsmessig bibliotekservice, og med det starter dagens "tidsregning" for Medisinsk bibliotek. I 1971 flyttet biblioteket til nye lokaler i den nye Midtblokken, der vi pr. idag disponerer ca. 700m².

Brukergrupper

Ullevål sykehus er Norges største sykehus med ca. 4.000 ansatte. Sykehuset fungerer som lokalsykehus for visse deler av Oslo og som regionsykehus for enkelte funksjoner. I tillegg har Ullevål universitetsfunksjon med ansvar for forskning og utdanning av medisinerstudenter.

Biblioteket drives av Ullevål sykehus og fungerer som et fag- og forskningsbibliotek for alle sykehusets ansatte samt sykehusets spesialelever i videreutdanning (sykepleie). Medisinerstudenter får foreløpig noe begrenset service grunnet ressursmangel. Vi håper innføring av Problembasert Læring (PBL) for medisinerstudiet fra 1996 vil gi en avklaring på dette.

Organisatorisk plassering

Bibliotekene - Medisinsk bibliotek og Pasientbiblioteket - er organisert i stab og hører til Avdeling for Informasjon- og samfunnskontakt der vi er den desidert største enheten. Bibliotekene ledes av en felles avdelingsleder med kontor i Medisinsk bibliotek, men Pasientbiblioteket har egen daglig leder og eget budsjett. Informasjonsavdelingen ledes av informasjonssjefen som også sitter i sykehusets ledelsesgruppe. Det gir bibliotekene kort vei til toppen (og pengene), og modellen fungerer godt dersom informasjonssjefen er av det rette slaget. Bibliotekene har regelmessige møter med informasjonssjefen, men med hyppig skifte av informasjonssjef (3 forskjellige på 3 år) blir det å starte på nytt hver gang. Derfor har det vært avgjørende for Medisinsk bibliotek at vi har klart å etablere andre støttespillere/kanaler med innflytelse.

Samlingene

Biblioteket abonnerer idag på ca. 450 løpende tidsskrifter. Boksamlingen er delt mellom biblioteket og avdelingene, der biblioteket har tilgjengelig den mere generelle delen samt

studentlitteraturen, mens den spesialiserte litteraturen er utplassert på avdelingene.

Vi benytter Mikromarc til katalogisering av bøker og har hatt utlansmodulen liggende på is i lang tid i påvente av kapasitet til å få satt den i drift.

Tjenester

Biblioteket har gjennomført en betydelig og helt nødvendig teknologisk opprustning de siste årene i godt samarbeid med sykehusets IT-avdeling og Universitets "nettverksmann" på Ullevål. Ullevål sykehus er et universitetssykehus, og for sluttbrukerne er tilbudet av nettverksbaserte elektroniske tjenester derfor avhengig av om de er Universitets-ansatt eller Ullevål-ansatt. Universitetsnettets gir ansatte med nettverkstilknytning tilgang til en rekke baser innkludert Medline, samt alle de muligheter for inhentning av informasjon Internet kan gi. Dette er Ullevålsansatte avskåret fra så lenge Datatilsynet sier nei til en "port" ut fra de lokale sykehusnettene til Universitetsnettets. Man vil derfor i overskuelig framtid bli nødt til å forholde seg til to separate nett ved planlegging av tilbud. Biblioteket har derfor sett det som en viktig oppgave raskest mulig å etablere et "minimumstilbud" for Ullevålsansatte sluttbrukere, og har lagt Medline Og Current Contents/Life Sciences m/abstracts ut på det lokale nettet samt Felleskatalogen. Vi håper å kunne utvide tilbudet etter hvert. I biblioteket kan våre brukere benytte seg av alle tilbud både Universitetsnettets og Ullevålnettet kan gi, med eller uten vår assistanse, og de som ønsker det kan "surfe" rundt på Internet (World Wide Webb) på både Mac og PC. I tillegg har selvsagt bibliotekspersonale online tilgang til alt vi måtte trenge av baser. Vi gir undervisning og veiledning etter behov individuelt eller i grupper.

MEDITUS-prosjektet

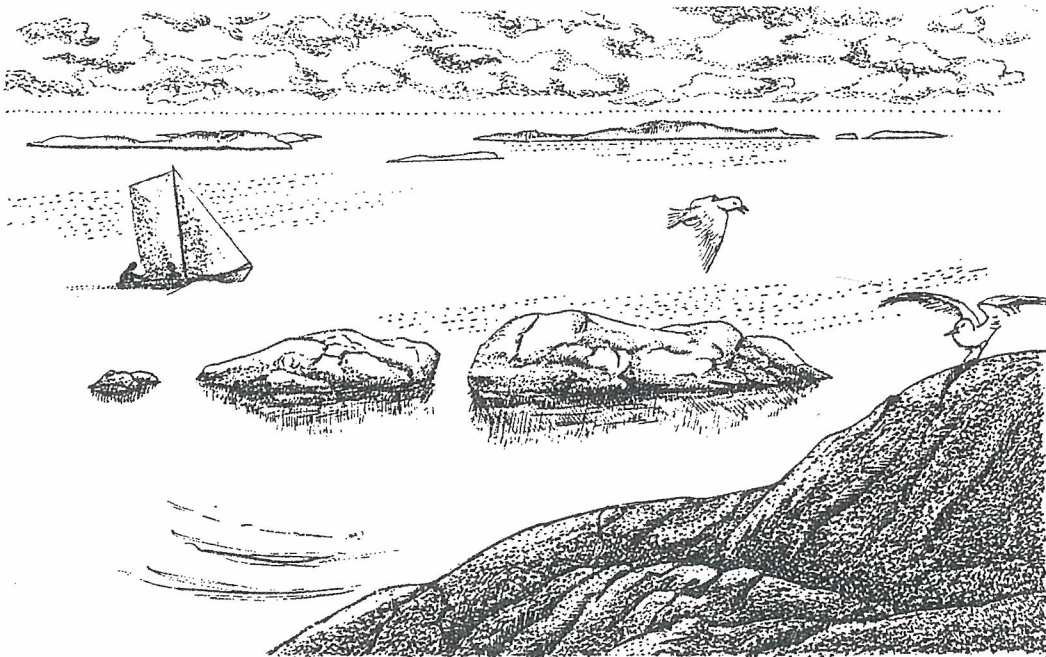
MEDITUS er en fellessatsing på informasjonsteknologi i regi av Ullevål sykehus og Universitetet v/IOKS (Instituttgruppen for Ullevål sykehus). I prosjektet inngår flere elementer som sammen danner et IT-tilbud for ansatte ved Ullevål, og bibliotekets elektroniske tjenester er trukket inn som en del av prosjektet. Det er etablert et IT-kompetansesenter i tilknytning til biblioteket for billedbehandling, presentasjoner, litteratursøking, elektronisk atlas (A.D.A.M.) for læringsprogram, statistikk etc. samt kurs og personlig brukerstøtte. Tilbudet er primært beregnet på sykehusets ansatte, men kan brukes av studenter i den grad kapasiteten tillater det. Senteret kan brukes hele døgnet via nøkkelkort og kodelås. Mac'er og PC'er er godt utstyrt med programvare og er tilknyttet universitetsnettets og Internet. MEDITUS styres av en arbeidsgruppe der biblioteket er representert, og det er vedtatt at bevilgningene til driften skal tillegges biblioteket. Prosjektet medførte at Fototeknisk avdeling ble kraftig rustet opp for profesjonelt å kunne ta seg av utkjøring av lysbilder og farvetransparenter samt bistå med hjelp og veiledning. Senteret utvides nå noe for å gi plass til mere multimedia. Modellen fungerer meget godt, og det er ikke tvil om at bibliotekets deltagelse i prosjektet har gitt

oss anerkjennelse og respekt i administrasjonen.

Hva nå?

Omleggingen av medisinerstudiet i Oslo med basis i Problembasert Læring (PBL) vil medføre en helt annen aktiv bruk av bibliotekene ved universitetssykehusene. Vi har satt som en absolutt betingelse at biblioteket må tilføres flere ressurser, og foreløpig er vi optimistiske. Vi har planene klare for omdisponering og ombygging av arealer for å lage et tilbud til PBL-studentene i biblioteket, og en fornuftig funksjonsdeling i forhold til IT-senteferet og EDB-tilbud forøvrig på sykehuset (skrivestue?) vil bli diskutert i arbeidsgruppa for MEDITUS.

Går alt som vi håper, har vi en spennende tid foran oss!



Pasientinformasjon - Sverige**Pasientinformasjon med nogo attåt!
Studietur til Karlstad**

**Av Evelyn H. Rygg
Sentralsykehuset i Akershus**

11 glade bibliotekansatte dro av sted til nabolandet med tog den 11. mai. Målet var å se hvordan et kombinert medisinsk og pasientbibliotek kunne fungere. Vi visste også at Centralsjukhuset hadde vært ganske aktive for å få i stand en form for pasientinformasjon. Dette var vi også nysgjerrige på.

Vi hadde først planer om å dra i vinter, men ved nærmere ettertanke fant vi ut at det kanskje var hyggeligere i mai med grønne bakker og bristende knopper. Nettopp dette med de grønne bakkene er vårt eneste ankepunkt ved arrangementet. Nær Karlstad møtte vi nemlig HVITE bakker, og de som var lett vårkledd lengtet etter vinterkåpa.

NSB brukte ca 3 timer til Karlstad. Vi ankom helt i rute og tok taxi til sykehuset hvor vi ble møtt av våre svenske kolleger og varm lunsj på sykehotellet. Sykehotellet er en fløy på sykehuset, opprinnelig gammel, men fint oppusset. Pasientbiblioteket har i samarbeid med psykiatrisk avdeling kulturaftener for pasientene. De holdes nettopp i kantinen på sykehotellet. Dette er et prosjekt der initiativtageren faktisk ikke var biblioteket. Men de ble kontaktet, da den lokale kulturadministrasjonen syntes sykehusets bibliotek måtte være en fin samarbeidspartner (og det er de sikkert også!).

Selve biblioteket har ingen sentral beliggenhet, men er lett å finne likevel. Meget gode og trivelige lokaler. Den medisinske litteraturen er plassert ute på avdelingene. Vi fikk inntrykk av et kreativt og aktivt bibliotek. Midlene er kanalisert fra to kilder, pasientbiblioteket via kulturadministrasjonen i "länet", den medisinske delen er "länets" direkte. Micromarc er relativt nylig innført.

Pasientinformasjonen er sammensatt av flere deler. Man har gjennomført en form for kategorisering for BØKENE, merket dem spesielt og gitt dem egne hyller i biblioteket. BROSJYRER o.l. materiell hadde man laget en egen avdeling for, inndelt etter alfabetiske emneord. En slik ordning synes svært brukervennlig. De brukte spesielle, flate kartongbokser til dette. Veldig smart og praktisk modell (som referenten sikret seg adressen til). I boksene la man også kopier av artikler og annet fra tidsskrifter som dekket emnet. For de opplevde jo også, som vi som har prøvd oss på dette, at noen sykdommer finnes det lite el. ingen informasjon om i bøker, brosjyrer etc. De søkte da i baser for å greie å skaffe stoff til veie. Brukerne kunne kopiere dette materialet, aldri få det med seg ut. Videofilmer ble også lagt i disse spesielle boksene. Et avspillingsrom lå rett ved siden av.

De hadde laget et register over pasientforeninger. Slik informasjon foreldes utrolig raskt og fordrer en stadig oppfølging. En del av denne basen besto av emneord i alle mulige

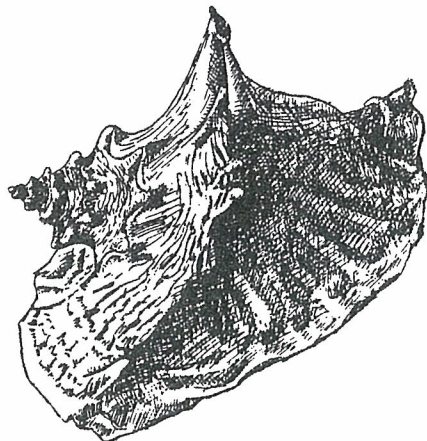
- og "umulige" - varianter. Tanken var at man skulle kunne greie å finne frem til riktig stoff/pasientforening, selv om pasienten ikke kom med den korrekte medisinske termen. Dette er et omfattende arbeid, men sikkert lønnsomt i det lange løp. Det fordrer heller ikke den grad av vedlikehold, slik som en oversikt over pasientforeninger gjør.

Interessant er det at tre sykehus samarbeider om prosjektet. Man skulle tro at et slikt samarbeid gir betydelig rasjonaliseringsgevinst. En gruppe på fem leger fungerte som konsulenter m.h.t. bedømming av materiale.

Ellers? Det var uvant å registrere at bibliotekarene hadde eventyrstunder og høytlesning for ungdom. Vår hverdag ligger det fjernt og har noe med opplagte hindringer som lokaler og bemanning å gjøre, dessverre. Og kanskje noe med at dette er ikke vårt bord, men folkebibliotekets??

Senere dro vi til Alsters herregård som var Gustav Frødings fødested. Men vi dro i kortesje i tre like, røde biler med våre kolleger som sjåførere. Vi følte som som VIP'er! Dyktig guide og interessant å treffe Frøding igjen, det er jo så meget mere ved mannen enn dansen borti vägen. Ettermiddagskaffen inntok vi også på herrgården, mens vi skuet ut over en vakker og snekledd park. Avslutningsvis besøkte vi muséet i Karlstad, åpnet spesielt for oss. Vi mimret tilbake til 50-tallet og så resultatene av et grafittiprosjekt i byen.

Den velkjente klisjéen "alle var enige ..." passer uvanlig godt om denne turen. Vi syntes spisevogna tilbake var trang og med begrenset meny på både dette og hint. Men sant og si trodde undertegnede at NSB hadde parkert sine spisevogner for godt, så bare at den FANTES var en overraskelse!



Pasientinformasjon - Norge**HJERNENS ÅR 1995****1994: Det året jeg fikk diagnosen Multipel sklerose (MS)**

av Hanne Bergmann-Paulsen

Før jeg kommer inn på sykdommen og problemene med den, vil jeg fortelle litt om min situasjon før jeg ble syk. Jeg er gift og har to barn. Høsten 1993 fikk min mann jobb på Universitetet i Tromsø, og hele familien flyttet fra Oslo til Tromsø. En av årsakerne til at vi flyttet fra Oslo, var at vi ønsket å roe ned tilværelsen for familien, og for å oppleve naturen i Nord-Norge. Jeg sa opp en god jobb i Oslo, men fikk jobb på Universitets biblioteket med en gang jeg kom opp. Jeg gikk ned mye i lønn, men regnet med at jeg snart kunne avansere. Vi fikk leilighet gjennom Universitetet. Jonas fikk plass på førskolen, og Anja fikk barnehageplass. Alt så ut til å ordne seg.

Ved juletider, da vi hadde bodd her i 4 måneder, begynte jeg å merke forskjellige ting. Av og til hadde jeg dobbelt syn. Det var vel ikke noe å bekymre seg for, sikkert bare fordi jeg var sliten. Det var noe med gangen også. Jeg gikk ustødig, og på ski falt jeg stadig. Kunne det være en gammel idrettsskade, eller kanskje jernmangel? Ellers var jeg jo frisk. Etterhvert kontaktet jeg fastlegen. Jeg fikk en grundig undersøkelse, og hun trodde tydeligvis ikke på noen idrettsskade, men fant ut at jeg måtte gjennom en undersøkelse på nevrologisk avdeling, og skulle bestille time. På forhånd hadde jeg planlagt en tur til Oslo på denne tiden, og fastlegen mente det var helt i orden. Sykdommen utviklet seg raskt nå. I Oslo har jeg familie og venner som jobber i helsevesenet. Da de fikk se meg forsto de at det var noe alvorlig i veien. Etter en konsultasjon hos en lege ble jeg sendt på en CT-undersøkelse på Ullevål sykehus, og deretter til nevrolog. Jeg fikk vite at jeg ikke hadde svulst på hjernen. Nevrologen sa ikke stort, men ba meg ta første fly til Tromsø, for å bli lagt inn på Regionsykehuset i Tromsø. Dagen etter ble jeg lagt inn på nevrologisk avdeling. Legene antok at det enten var kreft i ryggmargen, MS eller en hard virus-infeksjon.

Dette var rett før påske. Kreft visste jeg mye om, men MS visste jeg svært lite om. Skulle jeg juble da legene etterhvert fortalte at jeg ikke hadde kreft? Jeg forsto ihvertfall fort at det ikke var noen grunn til å juble over at jeg fikk MS.

Så ble jeg utskrevet. Det strømmet på med blomster fra fjern og nær. Dette måtte være alvorlig? Sykdommen fortsatte å utvikle seg, og jeg ble verre. Jeg ble utslitt etter en 10 minutters spasertur. Jeg var avhengig av to krykker. Jeg var også umåtelig trøtt. Jeg kunne ikke lenger kjøre bil. Hvordan skulle dette ende? Jeg var plaget av skyldfølelse. Hva hadde jeg gjort? Jeg fikk behov for å vite mer om sykdommen. Kunne vi fortsette å bo i rekkehus? Hva måtte vi innstille oss på? Jeg fikk snart vite at ingen kunne si noe om hvordan jeg ville være til neste år, men kanskje kunne legene antyde noe om 5 år.

FAMILIENS REAKSJONER

Jonas var 6 1/2 år gammel da jeg ble syk. Han er en veslevoksen, grublende og omsorgfull liten gutt. Han forsto at det var noe veldig alvorlig som skjedde. Selv var jeg veldig redd for hvordan han skulle ta det, og hvordan ville lekekameratene ta det? Førskolelæreren stilte opp, og ga informasjon til klassen. Selv gikk jeg rundt i nabolaget og snakket med barna. Jonas følte stort ansvar for meg, det kunne være vanskelig å svelge. F.eks. de gangene han kom tidlig hjem fra fritidshjemmet, fordi han skulle hjem til sin syke mamma, eller da han kom hjem med en blomst til meg etter en klasseset til byen. De andre barna hadde selvfølgelig kjøpt slikkerier. Etterhvert følte jeg at han måtte få litt fri, og sendte han på ferie til søsteren min i Oslo.

Anja var nesten 4 år da jeg ble syk, og antageligvis for liten til å forstå alvoret, men selvfølgelig merket hun stemningen. Anja byttet barnehage. Hun fikk plass i en kommunal barnehage like ved der vi bor. Takket være førskolelæreren til Jonas fikk vi søknaden levert i tide. For Anja vil jeg alltid være mamma'n med krykker (kanskje snart i rullestol).

Mannen min tok meldingen om min diagnose med fatning. Han trodde vi kunne få et godt liv, selv om jeg ble sittende i rullestol. Jeg var imponert over han, men skulle selvfølgelig ikke bruke rullestol. Arbeidspresset på han hjemme ble større. Plutselig måtte han kjøre meg rundt, handle, vaske, følge ungene på fritidsaktiviteter, og ikke minst høre på min syting. Han følte familie og venner var opptatt av meg, men glemte han.

Familie og gamle venner har tatt seg svært nær av at jeg ble syk. De kunne ikke tro at jeg som tidligere hadde vært svært aktiv, skulle bli funksjonshemmet. Både familie og venner har stilt opp så godt de har kunnet, men det har ikke vært lett siden avstanden er så stor.

HVOR ER VELFERDSSAMFUNNET?

Det er tøft å få MS. Det har jeg fått erfare. Det er vanskelig å akseptere at jeg ikke lenger kan gjøre fysiske aktiviteter sammen med barna, jobbe så lenge jeg vil, gå turer i fjellet eller bare ta en tur på by'n. Men vel så tøft som å akseptere sykdommen, har vært å orientere seg i det offentlige hjelpeapparatet. Når jeg plutselig får beskjed om at jeg antageligvis vil være funksjonshemmet resten av livet, er det mye som må ordnes, både av økonomisk art og mere praktiske ting, for at jeg og familien skal kunne fungere i framtiden. Det jeg til å begynne med savnet mest var en person som hadde oversikten over det offentlige hjelpeapparatet, som visste hvilke problemer funksjonshemmede møter, og hva som må gjøres med disse problemene. Stort sett har jeg vært nødt til selv å finne ut hvem jeg må kontakte. Det er liten (eller ingen) koordinering mellom de forskjellige etatene i det offentlige hjelpeapparatet. Jeg kan kanskje fortelle hvilke institusjoner jeg har vært i kontakt med siden jeg ble syk:

- | | |
|---------------------------------------|---------------------------------------------|
| - fastlegen | - privatpraktiserende lege, Oslo, |
| - nevrolog, Oslo | - nevrologisk avdeling, RiTø, |
| - Tromsø trygdekontor | - sykepleier i hjemmetjenesten (vaskehjelp) |
| - ergoterapeut i hjemmetjenesten | - Hjelpemiddelsentralen (hjelpemidler), |
| - Hjelpemiddelsentralen / Bilutvalget | - fysioterapeut |
| - sosialkonsulent (UiTø) | - sosionom, Ritø |
| - MS-senteret i Hakadal | - fylkestyngdekontoret i Troms |

Når jeg endelig har kommet i kontakt med den rette personen, er stort sett erfaringen bra. De jeg har møtt har innsett mine problemer, og anstrengt seg for å gjøre en god jobb. Dessverre er de også bundet av lover og regler som de må holde seg til. Dette regelverket virker ofte veldig firkantet, og jeg lurer på hvor "velferdssamfunnet" er?

TRYGDEKONTORET.

Ikke alle møter har vært like positive. Når det gjelder trygdekontoret kan jeg godt forstå at de blir oppfattet som en motstander og ikke en medhjelper i en trengende stund. Et eksempel var da jeg ringte for å finne ut hva jeg ville få i trygd om jeg ble 50% ufør. Jeg opplyste at jeg hadde jobbet 80% i ca 6 år, en tid jeg har hatt omsorg for små barn. Nei, dette var altfor vanskelig. Jeg fikk brev tilbake som viste hvor mye jeg ville få om jeg hadde jobbet i 100% stilling i 20 år!!

Det er etter mye arbeid, og mange telefoner, at jeg begynner å lure på om Norge er en velferdsstat. Uføretrygden er en ting, den blir ikke så stor. Mange har nevnt at nå har jeg krav på både vaskehjelp, handicap bil m.m. Det er jo bra, tenkte jeg. Vi er en familie i etableringsfasen med middels inntekt og store utgifter. Men problemet vårt er at trygdekontoret og kommunen ser kun på bruttoinntekt når de skal vurdere om vi trenger støtte. De tar ikke hensyn til antall barn eller studielån. Tar man kun hensyn til bruttoinntekt, ser det ut som vi er steinrike.

De tar heller ikke overslag over vår framtidige økonomi. Hvis ikke mannen min kan dokumentere at han trenger en bil i jobben, forventer trygdekontoret at vi betaler mer enn 200.000 for en bil. Da vil de betale for nødvendige endringer, slik at jeg kan kjøre den. Når det gjelder vaskehjelp, fikk vi avslag. Jeg har jo en mann som kunne gjøre det. Sykepleieren i hjemmetjenesten konkluderte med at hvis vi skulle få hjelp til vask i huset, måtte vi betale en egenandel på 100 kr/timen. Det er jo ikke billigere enn å ordne det privat.

Jeg har en viss forståelse for at trygdekontoret av og til har problemer med å gi raske og klare svar. Regelverket de har å forholde seg til er tydeligvis ikke helt enkelt. Etterhvert som tiden gikk og det nærmet seg ett år siden jeg ble sykemeldt, måtte jeg finne ut hvor mye jeg kunne klare å jobbe i framtiden. Spørsmålene lå der. Jeg har som sagt jobbet 80% i mange år, fordi jeg har hatt to små barn. Jeg ønsket å jobbe 50%, og bli 50% ufør, men jeg fikk snart høre at det ikke var noen selvfølge at dette kunne gå. Jeg har fått sprikende informasjon fra en jurist i Rikstrygdeverket, en advokat og trygdekontoret. Heldigvis ser det ut til å ordne seg. Trygdekontoret er ferdig med å behandle saken. Dokumentasjon fra lege er innhentet. Saken ligger nå hos fylkestygdekontoret. Jeg ringte forleden til fylkestygdekontoret for å høre når saken ville bli behandlet. Svaret var, kanskje typisk for velferds-Norge: "vi pleier å si at det vil ta omtrent ett år"...

FAKTAOPPLYSNINGER OM MULTIPPEL SKLEROSE:

HVA ER MS:

Multipel sklerose (MS) er en betennelsessykdom i sentralnervesystemet. Symptomene varierer svært mye fra pasient til pasient. MS gir større eller mindre skader i det sentrale nervesystem (dvs. ryggmargen, den forlengede marg, lillehjernen og hjernen). Dette kan gi både synlige og ikke synlige funksjonshemninger. Årsaken til MS er ukjent.

HVOR SYK BLIR EN MS-RAMMET?

Grovt sett kan man si at

1/3 av personer med MS får noen korte perioder med symptomer, og er friske ellers.

1/3 av personene får flere symptomer i perioder, men fungerer ellers godt med noe funksjonshemming.

1/3 av personene får varige og større funksjonshemninger.

HVOR MANGE FÅR MS?

I Norge er det 4-6000 MS-rammede. MS bryter oftest ut i 20-40 års alderen, og rammer noen flere kvinner enn menn. Antall MS-tilfeller varierer fra landsdel til landsdel.

Opplysningene er tatt fra brosjyren: "Multipel sklerose (MS): noen ord om sykdommen Multipel sklerose" utgitt av MS-foreningen i Oslo og Akershus-sammenslutning i 1993, tlf.: 22 17 51 95



Møtenytt

Forlag søker veiledning hos bibliotekarer - endelig!!

Academic Press holdt 3-5. mai et møte i London mellom bibliotekarer og forlagets representanter - tilsammen 35 deltakere.

De 10-12 bibliotekarene som deltok, hadde alle fått personlige invitasjoner til å være forlagets gjester. **Margaret Ellebye, UMED**, var eneste deltaker fra Norge. En bibliotekar kom fra Chalmers i Sverige og en fra Statsbiblioteket i Århus - resten av gjestene var fra andre land i Europa og fra USA.

Temaet for møtet var samarbeid mellom bibliotek og forlag, særlig med henblikk på tidsskrifter. Academic Press utgir ca. 200 tidsskrifter, hvorav endel titler innen medisin.

“Margaret, du var eneste representant fra et medisinsk universitetsbibliotek - hva fikk du høre av interesse for SMH-Nytt's lesere?”

“Det ble selvfølgelig snakket en god del om electronic publishing. Academic Press stiller seg foreløpig åpen og avventende til dette. Tidsskrifter innen medisin vil bli dyrere for bibliotek å abonnere på enn tidsskrifter innen mange andre fagområder, fordi gjengivelse av illustrasjoner krever bedre og dyrere skjermer og annet utstyr for leseren. Til gjengjeld vil artiklene være tilgjengelig mye tidligere - kanskje 2-3 uker før tilsvarende papirutgaver. På UMED har vi ofte spørsmål etter hefter som er publisert, men ikke mottatt i biblioteket ennå. Og så vil man jo spare mye hylleplass! Men noen av bibliotekarene ønsket seg dobbelt abonnement på samme tidsskrift, både trykt utgave og elektronisk!

En forferdelig, hypotetisk tanke ble framsatt fra forlagssiden: en gang i fremtiden finnes teksten kanskje bare hos forleggerne, intet papireksemplar produseres, og dersom biblioteket sier opp sitt elektroniske abonnement, blir adgangen sperret til de tidligere årgangene man hadde abonnement på! Gjett om bibliotekarene møtte dette utsagn med ramaskrik!”

For øvrig var det livlig diskusjon også om andre forhold av felles interesse. Vertskapet var ivrig etter å høre gjestenes meninger og råd, og kom med mange ulike spørsmål til deltakerne. Bibliotekarene reiste nok hjem igjen med langt flere ubesvarte spørsmål enn de hadde hatt ved ankomsten!

Det var første gang Academic Press arrangerte et slikt møte, men de overveier å gjenta det neste år.

“Det er oppløftende at bibliotekarer blir tatt med på råd av dem som publiserer litteraturen vi videreformidler. Vi kan gi dem mange nyttige tips. En ting er sikkert når det gjelder elektronisk utgivelse av tidsskrifter fra forskjellige forlag: det vil stille store krav til samarbeid om standardisering, bl.a av interface. Tenk om de allerede nå - på papirutgavene sine - kunne sette volum, heftenummer, årstall og ISSN på samme sted på forsiden, slik at vi bibliotekarer kunne slippe å bla og lete gjennom hele heftet ved katalogisering og utlån! Eller at innholdsfortegnelsene forsvinner med reklamesidene! Dette er bare noen få eksempler på manglende orden og standard!” ... sier Margaret, som har jobbet med UMED's tidsskrifter i over 10 år.

ALB



Møtenytt

INTERNETBRUK I FAGBIBLIOTEK - NYTTE OG MULIGHETER

Seminar i Trondheim, 29-30 mai 1995

Av Anne Cathrine Trumpy, Medisinsk bibliotek og informasjonssenter, RIT i Trondheim

Indledning

Seminarer var arrangeret af Norsk fagbibliotek-forening (NFF). Målgruppen var hovedsaglig ansatte i fag- og forskningsbiblioteker. Vi var ca. 80 deltagere, hvoraf størsteparten var fra Trondheim. Ifølge NFF skulle seminarer belyse disse aspekter: « Informasjonen, som ligger tilgjengelige på Internet, er det brukbart til våre formål? Hvordan kan du lete for å finne noe du har bruk for? Kan bruk av Internet sette os i bibliotekene bedre istand til å løse våre oppgaver i forhold til Internet? Kan mulighetene på nettet lette arbeidet med å løse hverdagsoppgavene vi står overfor? Hva blir bibliotekets oppgave i forhold til Internet : kan vi bidra til å organisere informasjon bedre til bedste for brukerne? Gir nettet os nye muligheter til å spre informasjon om egne tilbud?»

Vi hadde meget forskjellige forudsætninger i anvendelsen af Internet. En del af deltagerne hadde aldrig anvendt Internet tidligere, så der var mange nye begreber og udtryk.

I det følgende vil jeg i hovedtræk gennemgå indlæggene på seminarer. Et af foredragene omhandler helse, men det er Internet, som vil have hovedvægten i mit referat.

Internet: hva er det og hvordan kan vi få tatt det i bruk?

Det første foredrag af Arnt Dragsten, Universitetsbiblioteket i Trondheim, indeholdt en præsentation af hvilke funktioner/redskaber som findes på Internet. Vi fik demonstreret , hvordan man søger i databaser via World Wide Web, Gopher og WAIS. Desuden fik vi høre om brug af elektronisk post, elektroniske konferencer og elektroniske postlister samt fjernlogging på Telnet og filoverføringer.

Det stora besväret idag, som underlättar våra och/eller andras arbetsuppgifter imorgon. Utvecklingar och erfarenheter från Lund, University Library

«We can not take it for granted that we librarians are going to inherit ourselves»

Traugott Koch, Universitetsbiblioteket i Lund, opfordrede bibliotekene/bibliotekarene til at tænke i nye baner og være i forkant af udviklingen på IT-området. Han pointerede, at vi er inde i et paradigme skifte. for eksempel ændres bibliotekarens rolle sig fra at være «librarian as custodian to librarian as gatekeeper.» I fremtiden vil mange af de traditionelle biblioteksfunktioner (indeksering, klassificering etc.) være nyttige, men vi må også tilegne os helt nye kundskaber for at være i stand til at opfylde brugernes behov og ønsker.

I dag tilbyder flere og flere aktører (IBM, AT&T m.fl.) bibliotekstjenester via elektroniske tjenester. Konkurrencen for bibliotekene bliver hårdere og hårdere, og det er desto vigtigere, påpegede Traugott Koch, at man indenfor biblioteksvæsenet lærer at publicere elektronisk via nettet.

Internet indeholder mængder af informationer. Ved Universitetsbiblioteket i Lund har man gået i gang med forskellige projekter, som bl.a. skal gøre disse informationer lettere tilgængelige for brugerne .

Projekterne hører ind under følgende 3 hovedkategorier:

- 1) Kundskabsstrukturering
- 2) Resource discovery
- 3) Information retrieval

Vi fik en grundig og detaljeret redegørelse af enkelte af disse projekter. Det bliver for omfattende at gennemgå dem her, men jeg vil blot nævne, at under punkt 1 har man iværksat en automatisk klassificering (i henhold til UDK) af WAIS databaser.

Traugott Koch afsluttede sit foredrag med at komme med 12 spådomme om den videre udvikling for bibliotekene.

Internet og helse- Internet i behandling, forskning og undervisning

Dette foredrag af Elisabeth Buntz, Medisinsk bibliotek- og informationscenter, Rikshospitalet, var anderledes end de øvrige foredrag. Det var meget mere praktisk orienteret, og det havde vi brug for. Via overheads gav Elisabeth Buntz os en rundvisning i Rikshospitalets bibliotek. Ved Rikshospitalets bibliotek anvender man bl.a. Internet til intern og ekstern information, publicering og undervisning. Undervisning er en væsentlig del af bibliotekets virksomhed. Hver torsdag tilbyder biblioteket kurs i Medline, Internet, CD-ROM baser m.m. Elektroniske konferencer er et vigtigt redskab til besvarelse af referencespørgsmål. Elisabeth Buntz nævnte en del databaser via WWW, som henvendte sig foruden til fagfolk også til patienter og pårørende (f.eks. Oncolink, «The Virtual hospital»). Hun omtalte også et projekt i regi af National Library of Medicine, hvor formålet har været at genfinde billeder. Basen hedder «Visible Human» (i indledningen til basen står det :»a digital atlas of the human body«). Den donerede menneskekrop tilhører en amerikansk morder, som døde i den elektriske stol. Basen indeholder bl.a. 3-dimensionale billeder. Den kvindelige menneskekrop skal også snart blive tilgængelig på nettet. Til sidst talte Elisabeth Buntz om de udfordringer, der er for bibliotekarerne i fremtidens bibliotek. Vi må specielt tilegne os pædagogiske og tekniske kundskaber.

Internettet - en vigtig strategisk resource for forskningsbibliotekerne

Søren Find, Danmarks Tekniske Videncenter og Bibliotek, lagde stor vægt på at gøre rede for DTV's hjemmeside. I biblioteket har hver afdeling sin egen hjemmeside. Bibliotekets primære målgruppe er ansatte og studenter ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Biblioteket yder denne målgruppe rådgivning i forbindelse med udformning af institutternes hjemmesider og elektronisk publicering. Ved DTV er også elektronisk post et vigtigt kommunikationsmiddel mellem de ansatte i virksomheden og eksternt. Foruden de traditionelle referenceværker anvender DTV i stor grad Internet til besvarelse af referencespørgsmål. Søren Find nævnte et eksempel, hvor en låner ønskede Bangeman rapporten. En af øvelsesopgaverne gik ud på at finde frem til denne rapport.

Hvordan Internet er tatt i bruk i Informatikbiblioteket

Informatikbiblioteket er et institutbibliotek ved Det matematisk-naturvidenskabelige fakultetsbibliotek ved UBO. Biblioteket prioritetet først og fremmest sine egne brugere ved moderinstitutionen. I 1993 besluttede biblioteket at bruge WWW som informationssystem overfor ansatte og studenter for at informere om bibliotekets tjenester (bl.a. i forbindelse med undervisning m.m.). Biblioteket har i første omgang satset på at tilbyde sine egne ressourcer (kataloger, referencetjenester, lån/kopiforespørgsler) overfor brugerene. Biblioteket anvender elektronisk post til 1) indkaldning af bøger, 2) til at tage imod og besvare referencespørgsmål, 3) til låne- og fornyingsønsker samt 4) forslag til indkøb af monografier.

Bibliotekets internetaktivitet kan foregå på flere niveauer:

- * At bruge nettet som et internt supplement til de traditionelle referenceværker og kataloger..
- * At bruge netværktøjerne til at præsentere relevante netressourcer for brugerne
- * At præsentere de traditionelle tjenester på netværket for den del af brugerne som også har nettilgang
- * At bruge netværket til at flytte flest mulig af de traditionelle tjenester helt frem til lånerens skrivebord

Ifølge Knut Hegna, så er Internet taget i anvendelse ved UBO på alle niveauer om end i forskellig grad fra filial til filial. De mange muligheder på nettet gør det lettere for biblioteket indenfor samme fagområde at samarbejde om både om sine egne samlinger og samlinger af netværksressourcer. Hegna påpegede, at her ligger det mange ubrugte muligheder for biblioteker til at komme frem til gode netværkstjenester for sine fagmiljøer.

Praktiske øvelser i Internet

Tirsdag formiddag skulle vi omsætte teori til praksis. Vi drog med bus til Høgskolen i Sør-Trønderlag, Avd. for økon.-adm. utdanning. Her havde vi 50 PC'er til rådighed. Eftersom mit fagområde/interessefelt er medicin satte jeg mig i den gruppe, hvor Elisabeth Buntz var vejleder. Vi fik bl.a. til opgave at finde frem til svar på spørgsmål i Stortingets spørgetime og WHO's influensavarsler. På grund af den store trafik på nettet, så havde vi en del tekniske problemer (det gik til tider meget langsomt). Vi fik ikke besvaret alle opgaverne. Det er så meningen, at vi skal arbejde videre med dem hjemme. Øvelsesopgaverne fik vi dels udleveret skriftligt og dels via nettet..

Afslutning

Efter lunch var der diskussion og opsummering. De væsentligste temaer, som blev taget op, var disse:
Hvordan skal en homepage se ud?

På seminaret havde samtlige af foredragsholderne vist os deres respektive biblioteks homepage. Interesserede, som vil vide, hvordan en homepage skal se ud kan skrive følgende URL:
<http://www.ub.uio.no/kurs/html-1.html>

Dette er et kurstilbud ved Informatikbiblioteket.

Desuden orienterede Timo Brøyn fra RBT om RBT's tjenester på Internet. Via RBT's homepage (<http://info.rbt.no>) kan man få adgang til tre elektroniske postlister vedrørende biblioteksspørgsmål.

Hvordan bruge Internet i forbindelse med referencespørgsmål?

Ved Rikshospitalets bibliotek og ved DTV anvendes elektroniske konferencer til dette formål og med positive resultater.

Seminaret var meget interessant og nyttigt, og jeg synes, at det levede op til sin målsætning. Det var en stor fordel, at der både var en teoretisk og praktisk del. En stor tak til MBIS for at jeg fik lov til at deltage.

Møtenytt***MIC användarmöte 5. april 1995***

av Kari Halldal

Det årlige MIC-møtet ble holdt i Nobel Forum på Karolinska Institutet 5. april. Over 100 personer var tilstede, men undertegnede var eneste ikke-svenske deltager. Møtet ble innledet ved at Göran Falkenberg ønsket velkommen og sa at en av MICs oppgaver var å skape "order out of chaos" og anbefalte samtidig en ny bok : Order out of chaos - John Shaw Billings and America's coming of age. Carleton B. Chapman, Boston Medical Library 1994, 0-88135-187-3. Deretter snakket han litt om nye tjenester ved MIC, bl.a. et multimedieprogram, AIDS 2001, som skal presenteres på den internasjonale konferansen i Washington D.C. i mai. I mai/juni skal MIC foreta en markedsundersøkelse, og alle ble oppfordret til å svare på evt. spørreskjemaer de måtte motta. MIC har nå databaser både på det gamle ELHILL-systemet, på OVID-nettverk på 10 institutter på KI og på SilverPlatters ERL. De regner med å kjøre alle 3 systemer parallelt de nærmeste 4-5 årene og har anskaffet en særskilt datamaskin for statistikk.

Så var det tre innlegg om World Wide Web, først hva WWW er, og deretter ble vi med utgangspunkt i Karolinskas hjemmeside tatt med rundt omkring til interessante steder. Tor Ahlenius som demonstrerte det satt selv og var helt fascinert. Hans Wehlin, tidligere sluttbruker, nå ansatt på MIC, viste oppbyggingen av WWW og hvordan man lager en hjemmeside. Ny betydning av WWW : virvarweb.

Etter lunsj dreiet det seg om pasientinformasjon. Bengt Holmquist og Ingrid Helander ved Falu lasarett hadde arbeidet med opprettelse av databasen PION, hadde fått 1/2 stilling i 2 år for prosjektet og samarbeidet med sykehusbibliotekene i Karlstad og Västervik. De var kritiske med hensyn til valget av litteratur til databasen og lot ekspertise på sykehuset godkjenne det. Informasjonen skulle være skreddersydd for den enkelte bruker. Pådrivere har vært f.eks. foreldre til kronisk syke barn. Det man får skal være et tillegg til informasjonen fra sykehuspersonalet, det skal være lett å lese og

forstå, helst på svensk, og det skal finnes i biblioteket. Innhold : Informasjon om sykdommer, handicap, forebyggende medisin, forskjellige behandlingsformer - også alternativ medisin, men meget forsiktig. Videre adresser til pasientorganisasjoner og materiale og brosjyrer fra disse, bøker og tidsskriftartikler fra sykehusets kombinasjonsbibliotek, brosjyrer fra apotek og enkelte legemiddelprodusenter og forsikringsselskaper, videofilmer, lyd-kassetter etc.

Søkesystemet for databasen heter SPION og er gjort så enkelt som mulig. I prinsipp skal man kunne klare seg med å trykke ENTER eller ESCAPE, og det er meningen at databasen skal være tilgjengelig på folkebibliotek og vårdcentraler i de aktuelle länene, men er foreløpig ikke tenkt som en nasjonal database.

Neste innlegg var fra Marianne Boivie, Landstingsförbundet.

Det er landstingene som bevilger penger til sykehusdrift, og Landstingsförbundet er en interesseorganisasjon som skal passe på at man får tilstrekkelige midler og ikke overkjøres av lover og regler. De har et prosjekt for bedre og effektivere pasientinformasjon og arbeider for kvalitetssikring. Målet er å øke valgfriheten for pasienten og å forbedre informasjonen til pasienten. Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd sier at klager skyldes mangel på informasjon. Altfor mye av det som gjøres i helsevesenet er ikke grunnet på vitenskap.

Det foregår et samarbeid verden over der man skal gå gjennom diverse behandlingsmetoder. Det første man gjør er en litteratursøkning. I eksemplet hun nevnte gjaldt det behandling av lett (måttlig) forhøyet blodtrykk. Litteratursøket ga 40000 referanser, ved begrensning til human 20000, men ved å forlange at det skulle være store pasientgrupper og at behandlingen skulle ha pågått i minst 5 måneder ble antallet redusert til 19 !

Den vanlige pasient er en eldre kvinne som ofte får sin kunnskap om sykdommer fra ukeblad o.l. Viktigheten av slike kilder må derfor ikke undervurderes. Bedre informasjon er nødvendig, og det foregår nå lokale prosjekt om "vårdgivarinformation" og "valmøjligheter i vården" på flere steder i Sverige.

Siste taler var Arne Jakobsson, SPRI. De siste 5 årene har SPRI arbeidet med planer for en nasjonal database med pasientinformasjon. Den kunne idag ha vært søkbar med 5000 referanser, svenske termer, thesaurus, søkbar hos MIC, SPRI og på CD-ROM og som WAIS-database på Internet med alle dokumenter tilgjengelige fra SPRI, scannet inn med automatisk leveranse via FAX innen 1 minutt ! Når den likevel ikke er tilgjengelig, er det fordi de som bestemmer er "avventende positive". Den står på SPRIS program for 1995, men det er fremdeles noen JÅ som mangler.

I løpet av våren/sommeren har SPRI et prosjekt som går på 1) hva pasientene vil vite, 2) hva informerer man pasientene om idag og 3) hvordan arbeider man internasjonalt. Resultatene vil bli presentert 9. oktober 1995.

I tillegg til dette arbeider SPRI også med et prosjekt om pasientinformasjonssentral, i samarbeid med Linköping, som modell for andre.

Alle dagens talere var veldig engasjerte av det de snakket om, og alle måtte avbrytes med takk og blomsterbukett før de var helt ferdige med det de skulle si. Det ble derfor ikke tid til spørsmål etter foredragene.

Etter møtets slutt var det anledning for interesserte til å se bibliotekets nye lokaler. Biblioteket hadde bedt om større lokaler i flere år uten å få gehør for sine ønsker. Men i 1993 da de begynte med problembasert læring, ble behovet påtrengende. I tilslutning til biblioteket lå medisinerstudentenes gymnastikksal og restaurant. Disse ble nå avstått av studentene og bygget om. I gymnastikksalen var det så høyt under taket at den kunne gjøres om til 2 etasjer, og i restauranten ble det laget et verandaarrangement med leseplasser. Det jeg spesielt merket meg var at de hadde laget 18 grupperom for PBL-bruk, hvert med ca. 10 plasser og en PC, tavle etc. I tillegg var det innredet et mediatek med 10 PC-er og Mac-er og et variert tilbud av databaser og programmer. Læreprogrammer var det lærerne som sørget for. De som ønsket å bruke mediateket kunne tegne seg på liste for 3 timer ad gangen. Vanlig PC-stue for studentene fantes annetsteds på KI.

MØTEKALENDER

- 21.-24. august København. 4th Nordic Conference for Medical Libraries: "Health Information Research and Development". Kontaktperson: Inger Vibeke Nielsen, Psychiatric Research Library, Psychiatric Hospital in Aarhus, DK-8240 Risskov, Denmark.
- 6.-9. sept. Oslo. Den 9. nordiske konferansen for informasjon og dokumentasjon. Arrangør er Norsk Fagbibliotekforening. For ytterligere informasjon: Kjellaug Scheie, tlf. 22 43 08 80, fax: 22 56 09 81
- 19.-21. sept. Praha (obs: Dato endret siden annonseringen i forrige SMH-Nytt). EAHIL Symposium on Cooperation of Medical Libraries. Kontakt: Local Organizing Committee, National Medical Library, 121 32 Prague 2, Sokolska 31, Czech Republic. Tel. (422) 2491 5775, fax: (422)-2491 4625. E-mail CVUT.CZ
- 29.-31. okt Helsingør. 2. nordiske NVBF fjernlånskonferanse. Tema: Dokumentlevering via Internet - erfaringer og visjoner

**MEDISINSK LITTERATUR
KJØPES BEST OG BILLIGST
HOS**



FAGBOKHANDEL A/S
ACADEMIC BOOK CENTER

Pilestredet 41 B

Postadresse:

Boks 2728 St. Hanshaugen, 0131 Oslo

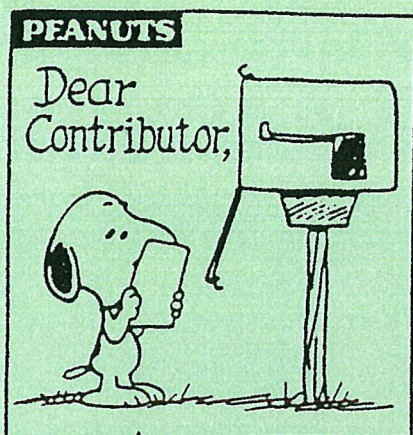
Telefon: 22 20 74 20

Telefax: 22 20 89 71



Informasjon om ny medisinsk litteratur
sendes regelmessig til leger og sykehus.

Vil du med på vår adresseliste?
Send oss navn og adresse og oppgi gjerne
spesielle interessefelt.



Returadresse:
Elisabeth Husem
Psykiatrisk Institutt
Biblioteket
Postboks 85 Vinderen
0319 Oslo

Neste nummer av SMH-Nytt
kommer ut i oktober - frist
for innlevering av stoff:
1. oktober 1995.
Papir eller diskett - helst det
siste for lengre tekster.

Stoff sendes:
Wenche Sæterdal
Odontologisk fak.bibl.
Postboks 1109 Blindern
0317 Oslo

E-mail: wenches@odont.uio.no